Pàgines viscudes

La veu de l'experiència, la veu dels més grans

Recull any 2015

Contingut

De quan fèiem la mili 3
Un fet tràgic, amb humor 5
Dos anys de bloc. 6
El Pont de la Mandra 7
Alguns records de la mili a Castillejos 9
Fotografia del Popi 12
L'agenda 14
La vinya del meu pare i els pinetons 15
Records d'un viatge inesperat 17
El tabac i la llibertat 19
Riells 21
La llibertat no s’ha de justificar 22
Les anxoves 25
El meu oncle Ramon 26
Corpus 28
Fi de curs 30
Quan es batia a l'era 32
Joanetes 36
Retrobament 38
L'Àngel ha volat. 40
La batalla de l'ou 42
La casa pairal 44

De quan fèiem la mili

Joan Serrat Montfort
09-01-2015

Les Milícies Universitàries, que era la forma de fer la mili de la majoria d'estudiants als anys 50, representaven una esperpèntica pèrdua de temps. Fins i tot des del punt de vista militar era d'una inutilitat escandalosa. No t'ensenyaven a fer la guerra (ni ganes). La instrucció tenia un propòsit estètic. Calia aprendre a marcar el pas, "firmes", "descanso" ... per després manar-ho fer als reclutes. Ens destinaven a Artilleria Antiaèria, però els canons destinats a la nostra instrucció eren restes de la Segona Guerra Mundial. Ara m'il·lusiona una Catalunya independent lliure d'exèrcit i forces armades

---

Cartilla militar, any 1954

Remenant fotos antigues n'he trobat de quan feia la mili a Castillejos, en aquell campament situat dalt d'una muntanya, a la serra de Prades. Era a la dècada dels 50.

Molts records m'han vingut a la memòria. No puc dir que tots siguin records dolents. Ser jove és bonic i les molèsties de la mili eren compartides amb els companys, universitaris com jo, posant-hi dosis d'humor. Però mirat ara de lluny és evident que les **Milícies Universitàries**, que era la forma de fer la mili de la majoria d'estudiants, representaven un fort destorb en la carrera i una esperpèntica pèrdua de temps.

Un destorb

Evidentment eren un destorb. Durant dos estius, els corresponents al 3er i 4rt curs de la carrera, havies de passar 3 mesos –des de mig juny a mig setembre- segrestat dalt d'una muntanya, manat, obeint i suant instruccions absurdes i dormint en una tenda amb 11 companys. I si al juny t'havia quedat alguna assignatura no podies preparar-la pel setembre. Després, quan acabaves la carrera, encara havies de fer 6 mesos de servei, com alferes o sergent, a qualsevol lloc d'Espanya. I, per enredar-ho més, no et podies incorporar així que acabaves la carrera, sinó quan et tocava, generalment al cap de mig any. Jo, per exemple, vaig acabar la carrera al juny i fins a finals de gener de l'any següent no vaig anar a Ferrol a fer els 6 mesos. Per tant, mig any penjat sense ni poder buscar feina. Sumant-ho tot, la mili representava la pèrdua d'un any i mig del currículum.

Una pèrdua de temps

Però és que fins i tot des del punt de vista militar era d'una inutilitat escandalosa. No t'ensenyaven a fer la guerra (ni ganes). La instrucció, aparentment, tenia un propòsit estètic. Calia aprendre a marcar el pas, a mantenir l'alineació, a fer desfilades perfectes. Calia aprendre -quan manaven "ar"- a fer tots alhora, com autòmats, una sèrie de moviments: "firmes", "descanso", "cubrirse", "de frente", "derecha", "izquierda", "alto", "sobre el hombro", "rodilla en tierra"… sense que ningú es retardés ni una dècima de segon. I ho havíem d'aprendre per després manar-ho fer als reclutes quan féssim les pràctiques com alferes o sergent.

Penso que tot això potser havia tingut utilitat en el temps de les guerres napoleòniques: calia fixar reflexos condicionats als soldats per convertir-los en autòmats que anessin avençant al so dels timbals, marcant el pas i l'alineació mentre anaven matant-los les bales enemigues. O sigui, convertir els soldats en "carn de canó". Però per a les guerres del segle XX això no tenia cap sentit.

I les armes que havíem d'aprendre a fer servir eren ja molt antiquades. Per exemple, el fusell que ens van donar, del temps de la Guerra Civil, no era automàtic. Els cinc cartutxos que portava el carregador s'havien d'introduir d'un a un, movent cada vegada el "cerrojo" i apuntant de nou el fusell. Els estudiants de Ciències, Enginyeria i Arquitectura –els qui anàvem més forts en Matemàtiques- ens destinaven a Artilleria Antiaèria, però els canons destinats a la nostra instrucció eren restes de la Segona Guerra Mundial que encara portaven rètols de l'Àfrica Korps, o sigui de les tropes alemanyes que havien lluitat al Nord d'Àfrica. Només hi vam disparar una vegada dibuixant una barrera al cel i el capità i el tinent van haver d'estar un dia abans fent els càlculs. Tot i així una de les bales va explotar a poca altura, a uns 50 o 60 metres sobre els nostres caps, que ens podia haver matat.

Per un futur de pau

Recordant tot això penso que és un gran progrés que actualment no s'hagi de passar per la humiliació de la mili obligatòria i m'il·lusiona que l'article 62 de la Proposta de Constitució per la Catalunya independent digui: "Catalunya és una nació de pau, lliure d'exèrcit i forces armades, llevat de la policia encarregada de la seguretat pública".

Joan Serrat Montfort
http://www.paginesviscudes.com/de-quan-feiem-la-mili/

Un fet tràgic, amb humor

Mercè Cardona
15-01-2015

Fa molt temps, un bitxo, un microbi, o ves a saber què, es va apoderar del seu ésser i ara fa tots els moviments, menys els que ell vol. És un Don Juan, un conquistador nat i quan veu una noia jove, maca i gentil, els ulls se'n hi van. Això si que ho controla! Quan se li acosta, la seva mirada és plena de mel, d'una dolçor encantadora i ansiosa d'amor. Però, tot contemplant-la, se li escapen les mans. Ell voldria acariciar la cara, però la ma va on li plau

---

Això era pels anys 70…

<< Quique, és un noi de 25 anys. Un dia ja fa molt temps, un bitxo, un microbi, o ves a saber què, es va apoderar del seu ésser, li va picar i el va deixar tot desmanegat.

Tan desballestat va quedar, que ara, quan vol agafar o tocar alguna cosa, no pot controlar els seus moviments , si vol posar la ma cap a la dreta, ella va cap a l'esquerra, i fa tots els moviments, menys els que ell vol. Mans i cames no pot mai parar, sembla que desafiïn la coordinació, l'estabilitat i tot raonament.

Però el Quique, és un Don Juan, un conquistador nat i quan veu una noia jove, maca i gentil, els ulls se'n hi van. Això si que ho controla! Quan se li acosta, cosa que fa ràpidament, la seva mirada és plena de mel, d'una dolçor encantadora i ansiosa d'amor. Però, tot contemplant-la, se li escapen les mans sense cap control. Ell voldria acariciar la cara, però la ma va on li plau i alguna vagada ha anat a topar amb el pompis de la noia, o algun altre lloc reservat. La joveneta, que no comprèn pas el problema del descontrol del Quique, també se li escapa la ma i , sense cap mirament, li etziba una plantofada a la galta del Don Juan.>>

Penso que el cos del Quique, és semblant al del mon d'avui, que fa giragonses caòticament, sense saber on ha d'anar i què carai hi fa en aquest lloc terrenal. Això, és un misteri, que ningú sap esbrinar. Tan sols Ell, el tot Poderós, diuen que ho sap…

I ves per on, un tràgic problema difícil de solucionar, que pel pobre Quique es un mal tràngol, per que les mans, les seves mans, són com uns espolsadors que van d'ací d'allà i més d'una castanya es va guanyant.

Això fa riure per no plorar, per que si no t'ho agafes bé, sense adonar-te'n a un altre lloc et pots trobar…

Meditem, els qui tenim control del cos, de la gran sort que ens ha tocat. És un gran do, que el Deu del Univers ens ha donat.

Mercè Cardona
http://www.paginesviscudes.com/un-fet-tragic-amb-humor/

Dos anys de bloc.

Redacció Pàgines Viscudes
19-01-2015

Aquest mes de gener de 2015 fa dos anys que omplim la xarxa de pàgines viscudes! És moment d'agrair-vos la confiança a tots. Són més de 100 articles! Dues collites ben variades de memòria escrita. Això ens dona empenta per mirar endavant, mimar aquest blog i mirar de fer-lo créixer. Gràcies a tots, redactors i lectors i bon any 2015!

Aquest mes de gener de 2015 fa dos anys que omplim la xarxa de pàgines viscudes!

És moment d'agrair-vos la confiança a tots i, a la vegada, convidar-vos a donar a conèixer el blog a les vostres amistats. [participeu-hi]

Hem fet un recull en format PDF dels articles d'aquest dos anys. Dues collites ben variades de memòria escrita.

- Recull any 2013
- Recull any 2014

Són documents fets de forma automàtica i la maquetació i presentació d'imatges no és massa bona, però permet desar-los o imprimir-los , si els volguéssiu llegir o deixar llegir, sense llumetes digitals. Malauradament tenim una fractura digital important en el sector de la gent gran.

Però estem d'enhorabona: Són més de 100 articles! Això ens dona empenta per mirar endavant, mimar aquest blog i mirar de fer-lo créixer.

Gràcies a tots, redactors i lectors i bon any 2015!

Redacció Pàgines Viscudes
http://www.paginesviscudes.com/dos-anys-de-bloc/

El Pont de la Mandra

Júlia Martínez
27-01-2015

Hi havia un pont on el jovent de Mollet havia fet el seu punt de trobada. En deien el Pont de la Mandra, però crec que més bé era el lloc on els nois casadors es posaven per ullar alguna noia del seu gust. I per això feien pinya i molta gresca quan s'esqueia que per allí passés alguna de les noies "bien" del poble. S'explica que antigament les senyores vestien de llarg fins als peus. Aleshores era quan augmentava la gresca, ja que si hi havia bassals d'aigua de la pluja a terra havien d'alçar- se les faldilles fins als genolls i era quan els homes gaudien contemplant una petita panoràmica del tot prohibida.

El Caganell, el torrent que travessa gairebé tot Mollet passa ben be per el centre. Des de la via dels trens de l'estació del Nord, fins a l'estació de França. En alguns trams transcorre ben be per el mig de la ciutat. Molts anys enrere per passar d'un costat a l'altre hi havia uns pontets molt senzills, però que ajudaven que les persones poguessin creuar. A l'altura de la Farmàcia Foz, avui Tugas, hi havia un pont on el jovent de Mollet n'havia fet el seu punt de trobada. Sempre estava ple de nois asseguts sobre la barana superior i recolzant els peus en la més inferior. I el pitjor de tot era que les noies que havien d'anar a fer encàrrecs si volien creuar-lo havien de passar per en mig dels grans badocs. Talment semblava que els que allí es recolzaven no tenien feina o no la volien fer, i d'aquí en sortí **El Pont de la Mandra**.

Al llarg del torrent n'hi havia dos més, un davant dels col·legis nous i un altre molt més avall. Però aquest al ser més cèntric i més concorregut se'n enduia la fama, per la gent que l'emprava, està clar.

En deien el pont de la mandra, però crec que més bé era el lloc on els nois casadors s'hi posaven per ullar alguna noia del seu gust. I per això feien pinya i molta gresca quan s'esqueia que per allí en passés alguna de les noies "*bien*" del poble.

S'explica que antigament les senyores vestien de llarg fins als peus. Aleshores era quan augmentava la gresca, ja que si hi havia bassals d'aigua de la pluja a terra havien d'alçar- se les faldilles fins als genolls i era quan els

homes gaudien contemplant una petita panoràmica del tot prohibida.

Hom recorda aquell petit pont de metre i mig tot el més per passar-hi. Era a les hores un lloc estratègic i un punt de referència dels habitants de Mollet. Molts casoris van sorgir d'aquest lloc tant emblemàtic. Avui en dia ja gairebé ni es recorda, però fou un punt molt important en aquell temps i per la gent que vivia aquella etapa de la vida.

Una vida molt diferent a la d'ara, però molt plena de vitalitat i entusiasme.

Júlia Martínez
http://www.paginesviscudes.com/el-pont-de-la-mandra/

Alguns records de la mili a Castillejos

Joan Serrat Montfort
08-02-2015

Els estudiants podíem fer la mili per "Mílicias Universitarias" i vaig passar dos estius segrestat dalt d'una muntanya a Castillejos, obeint instruccions absurdes. La única cosa bona era el paisatge. Vaig compartir campament amb Alfonso Comín, que va ser famós pel seu compromís polític clandestí. Recordo les discussions amb el "cura castrense". En Comín, amb la seva dialèctica afilada se'l menjava de viu en viu tocant temes socials i de les jerarquies franquistes de l'església. Recordo també una tragèdia. Els d'artilleria de campanya van sortir a passejar els canons sota la pluja amb un tractor que va lliscar per un terraplè arrossegant i aixafant els 8 nois que hi anaven...

La preparació prèvia

Els estudiants podíem fer la mili pel sistema de les "**Mílicias Universitarias**". Figurava que destorbava menys els estudis però era també un pal passar dos estius segrestat dalt d'una muntanya al campament de Castillejos (Tarragona) dormint en una tenda amb 11 companys i obeint instruccions absurdes. I després, quan acabaves la carrera, encara haver de fer 6 mesos de servei, com alferes o sergent, a qualsevol lloc d'Espanya, on no podies incorporar-t'hi de seguida, sinó quan et tocava, generalment al cap de mig any. Però, com que en sorties amb galons de sergent o estrella d'alferes, per a ser admès a "Milicias" havies de passar un control polític.

Recordo que abans d'anar-hi, entre altres tràmits i papers, vaig haver de presentar-me al quarter de la Guàrdia Civil del carrer Sant Pau de Barcelona per demanar un aval, certificat o informació –no recordo com se'n deia- del meu comportament "político-social". Un dels papers que havia d'omplir preguntava: "Actuación durante el Glorioso Alzamiento Nacional", que és com s'anomenava la Guerra Civil. Vaig posar-hi: "Yo solo tenia tres años" . Uns dies després van passar dos guàrdies civils de paisà a fer preguntes als veïns de casa. Com que aquests em tenien per bon noi i , sobre tot, com que no m'havien agafat mai el carnet en manifestacions universitàries, vaig ser admès a Milícies.

El paisatge

Era l'única cosa bona de Castillejos. Hi havíem arribat gairebé de nit i, quan el toc de "diana" ens va treure de la tenda per anar cuita-corrents a formar, em va impactar veure allà davant la serra del Montsant tenyida de vermell pel sol ixent. També m'impressionava quan a la posta del sol, seguint un ritus militar, la trompeta tocava "oración" i havíem de restar durant uns minuts drets, quiets i en silenci contemplant com el sol s'amagava darrera el Montsant.

El campament estava en una ampla zona plana però dalt d'una muntanya propera a la costa. Si a un costat veies sempre el Montsant, semblant al Montserrat, a l'altre, caminant pocs metres, veies el mar i un gran tros de costa des de Tarragona fins al delta de l'Ebre. Algunes tardes, després de pondre's el sol, arribava la boira que pujava del mar. A mig pujar, veure el blanc mar de boira baixa era impressionant. També ho era la immensitat dels cels estrellats que vaig contemplar alguna nit estant de guàrdia.

L'Alfonso Comín i el "cura castrense"

Vaig compartir els campaments de Castillejos amb l'**Alfonso Comín** que després va ser famós pel seu compromís polític clandestí i les seves moltes publicacions en l'orbita dels "catòlics marxistes" (Cristianos en el partido, comunistas en la Iglesia).
Jo el recordo com un xicot prim, nerviós i llest. No compartíem tenda, ell estava a la tenda dels enginyers i jo a la

dels químics.
Aleshores ell era estudiant d'enginyeria industrial però segurament ja deuria haver començat a militar en algun partit perquè sé que la seva militància el va dur a passar per quasi tots els partits clandestins d'aquella època: Frente de Liberación Popular (FLP), Front Obrer de Catalunya (FOC), Organización Comunista de Espanya–Bandera Roja (OCE-BR) i Bandera Roja de Catalunya (BRC). I que després s'integrà en el PSUC. També sé que va publicar llibres en els que gran part de la seva anàlisi sociològica la dedica al poble andalús, molt especialment als andalusos immigrats a Barcelona, i que el 1973 creà el moviment Cristians pel Socialisme. Però quan el 1980, ja en democràcia, va ser elegit diputat pel PSUC al Parlament de Catalunya, no va poder prendre possessió de l'escó, aquell mateix any morí d'un càncer als 47 anys. A Barcelona li han dedicat una plaça i existeix en memòria seva la Fundació Alfonso Comín.

Però el que recordo més d'en Comín són les discussions amb el "cura castrense". Un dia a la setmana teníem classe de religió. Venia a dar-la un capellà que pertanyia a l'exèrcit, amb graduació militar i tot. Com ja es pot suposar era d'un carquisme absolut, però volia fer el simpàtic. Al final del seu rotllo volia fer diàleg i aleshores en Comín amb la seva dialèctica afilada se'l menjava de viu en viu tocant temes socials i el paper de les jerarquies franquistes de l'església. No cal dir que això ens divertia molt.

Ara de vegades veig a la tele el seu fill, en Toni Comín, que me'l recorda molt. Va ser del PSC, va ser elegit diputat en dues legislatures, però el 2014 va deixar el partit per incompliment del programa electoral en el tema del dret a decidir. És un dels impulsors del moviment Catalunya, Socialisme i Llibertat.

La tragèdia

Es va produir l'any 1956 en un dia de pluja de finals d'agost. Com que plovia no hi va haver classes ni instrucció i nosaltres, els d'artilleria antiaèrea, ens vam quedar a la tenda. Però es veu que al comandant això no li agradava i els d'artilleria de campanya van haver de sortir a **passejar els canons sota la pluja**. Els camins eren de terra que amb la pluja s'havia estovat. Un gros canó, conduit per una mena de tractor, va lliscar per un terraplè arrossegant i aixafant el tractor amb els 8 nois que hi anaven. Tots van quedar lesionats i un, Santiago Arizón, va morir. La notícia va córrer per les tendes. Recordo l'absolut i emocionant silenci que les prop de 4000 persones vam mantenir al menjador a l'hora del sopar.

En els diaris solament va aparèixer una petita columna parlant d'un accident fortuït al campament de Castillejos amb una víctima mortal. Ni tan sols citaven el nom del noi mort, causant així un ensurt a les nostres famílies.

Reportatge fotogràfic de l' autor .
Arxiu personal de Joan Serrat Montfort

Joan Serrat Montfort
http://www.paginesviscudes.com/records-de-la-mili-a-castillejos/

Fotografia del Popi

Mercè Cardona
22-02-2015

Conec tots els racons de la casa, és la meva debilitat, faig tot el que vull, què més puc desitjar? Per mi la vida és molt senzilla i ben mirat, es pot ser feliç. La recepta és estar tranquil, sentir el sol que t'acarona, mirar el cel, contemplar un bella posta de sol, admirar el vol dels ocells... Fa temps, el cap de setmana anàvem a un poble mol bonic i passàvem dos dies meravellosos. Saltàvem i corríem pels camps, caçàvem ocells, sargantanes i unes ratetes petites. Els gats, fem les coses el revés dels humans, ells ploren quan els fills se'n van. Als humans, els observo i em fan llàstima, pateixen per coses que per mi no tenen sentit.

Eh que sóc guapo? No m’ho podeu pas negar! La meva mestressa ha portat a la escola d’adults una formosa fotografia meva. Havien de fer un treball, he passat de ma en ma perquè em coneguessin, alguns m’han mirat, altres no tant, a mi tot el que pensin tant me fa. Jo m’accepto tal com sóc, estic feliç, conec tots els racons de la casa, és la meva debilitat, faig tot el que vull, què més puc desitjar?

Seré sincer, moltes vegades faria coses que m’estan prohibides. El primer que faria seria obrir la porta, aniria de conquesta amb alguna gateta i tots dos faríem història. Això ho vaig fer un dia, i sabeu el que va passar? Doncs que anava escales amunt escales avall i es va armar un gran guirigall, i per això m’ho tenen prohibit, més no m’importa molt, surto el balcó, allà m’hi passo hores, mirant altres gats que es pessiguen. Ells no estan tan guapos com jo, el seu pèl és aspre, pobre, i són prims i caminen sense forces. Ells tenen llibertat, sí, però a la ciutat ho tenen molt limitat. Jo tinc seguretat, mai em falta el menjar, el meu lloc preferit (la taula) on el sol, quan els núvols el deixen traspassar, em ve a veure, acaricia el meu lluminós pelatge i em sento molt feliç. Puc contemplar els ocells, els coloms que volen lleugers i mentre els contemplo, del fons del meu coll faig una mena de soroll estrany. En aquests moments voldria volar, caçar-los per menjar-me’ls, més em conformo. Em donen unes coses rares que han inventat els humans, diuen que tenen vitamines, més jo crec que ho fan per la seva comoditat, i la veritat són deliciosos.

Sabeu? La meva vida no sempre ha estat així, ah no! Anys enrere jo tenia una mare, li deien Xispa, un nom que li esqueia molt, era una verdadera xispa, més duna vegada m’omplia de bufetades. Us asseguro que mai vaig

entendre el perquè.

Tal com deia, cada cap de setmana, anàvem amb tota la família (ens pujaven al cotxe que era de color verd) a un poble mol bonic anomenat Riells on havien llogat una masia. La meva mestressa es diu Mercè, el seu company Mateu, i tenien dos fills, l'Isaac i l'Eulàlia. Passàvem dos dies meravellosos, saltàvem i corríem pels camps, caçàvem ocells, sargantanes i unes ratetes petites. No ens les menjàvem, jugàvem amb elles. La meva mare i jo, ens enfilàvem pels arbres, cosa extraordinària per nosaltres, doncs a la ciutat no ho podíem fer. Quan ens cridàvem per marxar, nosaltres corríem, no fos cas que ens deixessin, què feríem sense ells?.

Arribaven a casa esgotats de tan trotar. Ens passàvem mitja setmana dormint per agafar forces per tornar a saltar.

La meva mare, em tenia mania, jo no entenia el perquè, més ara que m'he fet adult, ho he comprès. Ella voldria que jo hagués marxat, tal com van fer-ho els meus germans, més com que jo sóc molt guapo, la meva mestressa va decidir que em quedes. La meva mare mai m'ho va perdonar. Els gats, fem les coses el revés dels humans, ells ploren quan els fills se'n van.

Als humans, els observo i em fan llàstima. La majoria de les vegades pateixen per coses que per mi no tenen sentit. Què hi farem si no en saben més! Per mi la vida és molt senzilla i ben mirat és pot ser feliç. La recepta és… estar tranquil, sentir el sol que t'acarona, mirar el cel, els núvols com corren per sota el firmament, contemplar un bella posta de sol, admirar el vol dels ocells… Doncs no, aquesta raça, que es pensen que són molt intel·ligents, mai estan satisfets. S'insulten, es destrossen ells mateixos, maten el Planeta, contaminen el rius, el mar, i penso que ni saben el perquè.

La meva mestressa, li agrada molt escriure, no sé pas les histories que s'inventa! Quan li agafa la dèria, està pendent d'un paper, de l'ordinador i dels seus pensaments, que li volen. Jo m'assec davant seu, ella ni nota la meva presència, espero una carícia, una mirada tendre, doncs no, quan té la mania de fer gargots sobre el paper, ni em veu! La meva paciència té un límit, em plantifico sobre el paper, em mira m'acarona i diu: –no siguis entremaliat, surt que no em deixes fer res! Jo no entenc res… la deixo per impossible. Si ella és feliç jo també.

Ara, ja sabeu una mica de mi, us deixo. Surto el balco, miro un gos grandiós que corre, Oh! Si la meva mare el veiés saltaria sobre ell, li mossegaria la cua, tal com va fer un dia a Riells, el pobre va sortir disparat, mai més va tornar. La meva mare Xispa, era molt especial, més bonica que jo, ella tenia una formosa cua llarga, el seu pelatge era brillant, donava goig mirar-la. La meva cua és curta i torta i sembla una Z, però a mi m'agrada. Quan estic content, la bellugo i tots riuen, no se perquè, els humans són molt complicats, jo els i dono quatre voltes. Ells que vagin treballant, jo seguiré dormint, prenen el sol i descansant.

Ah! Una cosa voldria dir, que no me'n oblidi. Mireu si son caps girats els humans, que per relaxar-se fan una cosa que li diuen Ioga, i han de pagar uns diners per fer-ho!. Doncs mireu si sóc intel·ligent; jo m'estiro on sigui, m'enrosco, em quedo quiet, tranquil, feliç i relaxat, hores i més hores, sense haver de pagar res ni escoltar els rotllos de ningú. No em negareu que jo sóc més llets, tinc molta clarividència, i ho faig sense tantes complicacions com ells….

Sóc guapo, ben plantat. Feliç de ser el que sóc… Sempre penso en positiu. Això és ser un gat, que se sent superior els éssers humans, no ho puc evitar. No és veritat? Si no, penseu una mica!

Mercè Cardona
http://www.paginesviscudes.com/fotografia-gat-popi/

L'agenda

Jaume Pubill Gamisans
02-03-2015

L’he anat repassant poc a poc, plana a plana, nom a nom. M’ha fet recordar, somiar, entristir i, -per què no?- alegrar-me de veure que encara hi tinc un munt de familiars i amics. De la A a la Z, hi ha més de 30 anys de la meva vida encabits en les seves pàgines gastades. Passar en net una agenda no és fàcil.

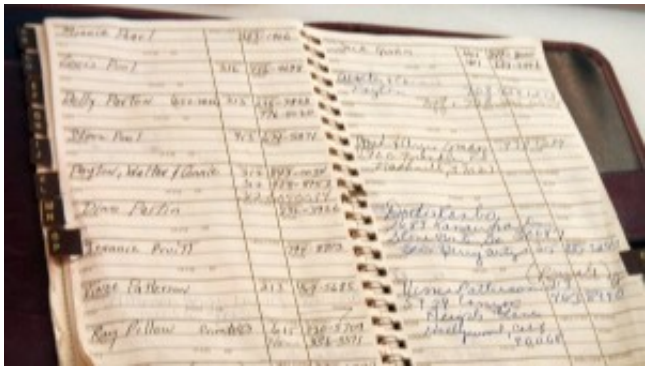

Deu fer més o menys 30 anys que m’acompanya fidelment. Atrotinada i tot, encara em fa un bon servei. Li he anant curant les ferides que els anys i els trasbalsos li han anat fent, plastificant-li les tapes. Sempre que he buscat una adreça o un telèfon m’ha respost ràpidament i efectiva. La meva proverbial falta de memòria l’ha anat suplint de forma callada i humil. Ha estat la millor secretària que hagi pogut tenir mai.

Aquest estiu, aprofitant les vacances, l’he anat repassant poc a poc, plana a plana, nom a nom. M’ha fet recordar, somiar, entristir i, -per què no?- alegrar-me de veure que encara hi tinc un munt de familiars i amics. De la A a la Z, hi ha més de 30 anys de la meva vida encabits en les seves pàgines gastades.

Feia anys que no feia aquesta feina. Passar en net una agenda no és fàcil. Hi trobes amics que han mort. Familiars a qui estimaves que ja no hi són i, per tant, allà ja no cal que hi siguin. Cal esborrar-los. Hi trobes morts i també vius que ja no tenen cap mena de relació amb mi.

Hi trobes gent que estimes molt. Gent que t’és igual que hi sigui com no. Gent que ja no saps ni qui és. Algú que va passar per la meva vida però que no es va quedar ni tan sols a la memòria. Només es va quedar a l’agenda. Ella ho guarda tot: el que té més valor i el que en té menys. Allà trobes aquell cognom que no recordes. Aquella adreça que necessites. El telèfon on has de trucar ara mateix. El nom del carrer d’aquell amic que visites després d’anys de no veure.

Aquesta mena de feina (fer neteja) sempre em fa mandra però al cap i a la fi és força agraïda perquè et fa adonar que encara ets viu i que al llarg dels anys un mateix ha anat morint i vivint moltes vegades.

Jaume Pubill Gamisans
http://www.paginesviscudes.com/lagenda/

La vinya del meu pare i els pinetons

Júlia Martínez
15-03-2015

Estic ingressada i quan m'han tret una estona a passejar m'he adonat que on hi ha l'hospital, antigament hi havia la vinya del meu pare. Sense adornar-me'n he tornat enrere molts anys, quant érem criatures i pujàvem a berenar als pinetons. M'han tallat la mirada llunyana els quatre pins que queden. Sembla que estiguin fent guàrdia, separats del poble, com a fidels sentinelles. A l'hora foscana, l'ombra que es retalla a l'horitzó li dona un sentit íntim que omple l'esperit de pau i dolcesa. Com deia el poeta "Com el Vallès no hi ha res."

Parc dels Pinetons, des de l'hospital de Mollet.
Imatge de Manuel Rodriguez Marin, publicada a Panoramio.

Fa uns quants dies que estic ingressada a l'hospital per una grip molt impertinent. Avui m'han tret una estona a passejar i, tot passejant, m'he adonat que on hi ha l'hospital, antigament hi havia la vinya del meu pare.

Sense adornar-me'n he tornat enrere molts anys, quant erem criature que pujavem a berenar als pinetons. En aquella epòca erem molt feliços. Als pinetons hi pujàvem per un camí polsegós i estret, teníem camps a cada costat fins arribar a la vinya.

Avui tot passejant, he vist clarament on era: pujant el camí a mà dreta. M'han tallat la mirada llunyana els quatre pins que queden. Aquests quatre pinetons fan com si fossin una barrera que volguessin separar el passat del present. Burxant una mica la memòria m'ha arribat la imatge d'aquests pinetons frondosos i com ens assiem a la seva ombra a reposar o meditar.

Actualment aquell camí polsegós ha desaparegut, tot és asfalt i la pols aquella que s'aixecava pel camí `ja no hi és. M'ha sorprès la barrera que fan els pins que sembla que vulguin encara mantenir-se separats del poble, com a fidels sentinelles. Aquests quatre pins que encara queden, sembla que estiguin fent guàrdia i a l'hora foscana, l'ombra que es retalla a l'horitzó li dona un sentit íntim que omple l'esperit de pau i dolcesa.

Sempre recordaré l'acollida càlida que ens oferíeu quan arribàvem, i quan us empenyàvem ens regalàveu amb pinassa i fins i tot alguna pinya curulla de pinyons, que ens menjàvem entre tota la colla.

Mirant enrere m'ha vingut el pensament el grup de nens i nenes que hi pujàvem. M'he apropat a un pi que encara bessa aroma per tots els seus costats i que ens mira tot seriós:

–Ja veus pi que se n'han fet d'aquests pinetons: Un hospital, una carretera… no hi queden ja vinyes. Quant acabàvem la verema vosaltres ens protegíeu de la calor amb la vostra ombra.

Aquí en aquesta contrada com en d'altres de la meva comarca es contempla allò que deia el poeta:

> En ma terra del Vallès

tres turons fan una serra,
quatre pins un bosc espès,
cinc quarteres massa terra.
“Com el Vallès no hi ha res.”

Pere Quart fragment de “Corrandes d’exili”, Saló de Tardor (1947)

Júlia Martínez
http://www.paginesviscudes.com/la-vinya-del-meu-pare-i-els-pinetons/

Records d'un viatge inesperat

Mercè Cardona
18-03-2015

Fa moltes primaveres, un grup de discapacitats físics que lluitàvem per un món sense barreres arquitectòniques vam organitzar un viatge amb tendes de campanya, a visitar altres països. El nostre responsable, en Josep Ramos, era ésser fora de sèrie. Cinc cotxes, sis voluntaris, quinze nosaltres. Alguns, amb cadira de rodes. Mai havíem sortit del nostre país! França, Alemanya, Suissa... Quan ho recordo amb sembla un somni, però va ser realitat!

Això va passar fa moltes primaveres. Érem un grup de discapacitats físics, reivindicatius, lluitàvem per un mon millor, sense barreres arquitectòniques, aquesta era i és, la nostre lluita diària…

El nostre responsable era també un ésser fora de sèrie, alegre, comprensiu, generós, entregat totalment a la nostre associació, en Josep Ramós. Per demostrar-nos que érem uns més de la societat i que igual que tots, teníem el dret de gaudir, va organitzar un viatge amb tendes de campanya, a visitar altres països (ens van dir que estàvem caòtics).

Varem sortir de matinada, cinc cotxes, sis voluntaris, quinze nosaltres. Alguns, amb cadira de rodes. El nostres cors saltaven alegres. Per ser sincers, teníem una mica de por. Mai havíem sortit del nostre país!

FRANÇA. Ens ubicarem dos dies en un càmping. La Torre Eiffel, quina meravella! Des del mirador, una vista extraordinària, les persones semblaven formigues i els edificis com joguines. Era com un somni. Ens van explicar que es va inaugurar amb motiu del centenari de la Revolució Francesa. El museu de Louvre, el més important, amb col·leccions de varies civilitzacions i el de historia. Platges que destacaven per la seva tranquil·litat i serenor, d'un blau atzur amb ses ones suaus. Deixarem moltes coses més, doncs teníem la ruta feta i el temps no ens donava per més.

ALEMANYA. El que més em va impactar va ser la Selva Negra, regió del sud-oest, amb un bosc de més de 6.000 quilòmetres. Explicaren que varen ser els romans que li van posar aquest nom, per la seva densitat i els seu foscos camins. Un dels seus encants és que no hi ha grans nuclis urbans. De bon matí, varem tenir una sorpresa, una dona ens va venir a veure, amb una plata plena de galetes, xocolata, llet i cafè i un grandiós ram de flors de tots colors. No enteníem el que ens deia, li vam agrair amb signes, ens va fer un petó amb un somrís de satisfacció. Varem anar el poble de Triberg, és famós per les meravelloses cascades que impressionen, l'estrident rugit de l'aigua que furiosa es precipita muntanya avall, llençant resplendents esparpells lluents il·luminats pels sol. No es pot expressar el que un sent, admirant tan bell espectacle que ens brinda la gran Naturalesa…

BERLÍN. Per la ciutat fluïen rius, és immensament poblada i trista, aquesta va ser la meva visió. Visitarem el mur, per la carretera uns soldats sobre unes torres amb metralletes, –el mur no estava enderrocat — apuntaven a tot

aquell que circulava per la carretera. Dintre meu va nàixer una mena d'angoixa, una rebel·lia molt desagradable, vaig reviure les guerres, els sofriments dels éssers innocents, les morts sense sentit. Explicaren que el van fer el 1961 per separar les dos parts de la ciutat i acabar amb la immigració del alemanys de l'Est a l'Oest. Va ser un símbol de la Guerra Freda i la partició de Alemanya… (El mur va ser enderrocat el 9 del 11 del 1989)

SUÏSSA. Visitarem infinitat de pobles, las cases totes tenien flors, els portals, nets com una patena. El que vaig trobar mes idíl·lic va ser Hallstatt, ubicat davant d'un llac de conte, rodejat de gegantines muntanyes. Al 1997, fou nomenat Patrimoni de la Humanitat.

A la tornada estàvem esgotats de tan plantar tendes de campanya per dormir i decidirem fer-ho en una pensió. La nostra economia estava a les últimes i varem decidir dormir a una que tenia mol mala pinta, més el l'esgotament podia més que nosaltres. Recordo que a mitja nit ens varem despertar. Alguna cosa passava! Tot ens picava! Varem encendre les llum i veiérem amb estupor, que una immensitat de puces saltaven d'un lloc a l'altre. Tots ens posarem a riure. Aixequem-nos! varem cridar al mateix temps. Fugirem corrent com llebres perseguides per gossos…

Arribarem a les nostres llars, esgotats però feliços. Quanh o recordo amb sembla un somni! **VA SER REALITAT**!

Gracies a un ésser intrèpid, una persona generosa i plena d'amor. Fa anys, va volar al Mes Enllà… Una greu malaltia repleta de sofriment, que per mi va ser una gran INJUSTICIA… Més no podem jutjar.

Mercè Cardona
http://www.paginesviscudes.com/records-dun-viatge-inesperat/

El tabac i la llibertat

Joan Serrat Montfort
28-03-2015

Una ex-alumna em va dir que havia deixat de fumar perquè a classe vaig dir: >. Com a professor de química, havia explicat que el fum del tabac està format per un quitrà que conté substàncies tòxiques, productores de dependència, irritants i cancerígenes. Feia un experiment amb un "Ducados" aspirant-lo amb un aparell del laboratori que deixava un residu enganxós, pudent i fastigós. Però el que la va convèncer va ser la paraula llibertat. Pels anys 80, el tabac era ben considerat socialment. Ara ja tenim consciència del seus perills però encara hi ha molts nois i noies adolescents que s'hi enganxen.

L'altre dia vaig coincidir amb una noia –ara ja té fills grans- , que quan era adolescent havia estat alumna meva a l'institut. Parlant d'aquells temps em va sorprendre molt quan em va dir que gràcies a mi havia deixat de fumar. I que va ser per una cosa que es veu que vaig dir a classe:

> Tan bonica com és la llibertat i amb el tabac es perd. Un no fuma quan vol sinó quan el tabac vol i és molt trist perdre la llibertat per un cigar.

No recordava aquesta frase però em van venir a la memòria les moltes vegades que, com a professor de química, havia parlat del tabac. Les vegades que havia explicat que el fum del tabac no és un gas que entra i surt dels pulmons, sinó que està format per finíssimes partícules d'un quitrà molt enganxós que s'agafa a tot el que toca: als vestits, als cabells i, sobretot, als alvèols pulmonars que són molt esponjosos. I que aquest quitrà conté infinitat de substàncies, algunes tòxiques i productores de dependència com la nicotina, i altres irritants i cancerígenes.

I com que m'agradaven molt els experiments els en feia un per demostrar-ho. Encenia un cigar (un "Ducados") connectat a un tub de vidre que contenia cotó fluix humitejat. Amb un aparell del laboratori aspirava el fum fent-lo passar pel cotó que quedava de color marró. Després amb una mica d'alcohol treia aquella porqueria del cotó passant-la a un vaset. Evaporava l'alcohol i en el fons del vaset hi quedava un residu enganxós, pudent i fastigós. No calia gaire imaginació per veure que aquell residu hauria quedat enganxat als pulmons si ens haguéssim fumat el cigar. Un dia vaig portar el residu a la sala de professors i tots els col·legues fumadors van quedar horroritzats.

Però es veu que no va ser aquell experiment ni les meves explicacions teòriques el que va convèncer aquella adolescent. Va ser la paraula llibertat.

En aquell temps –parlo de la dècada dels 80- el tabac encara era ben considerat socialment. No es tenia consciència, com es té ara, dels danys que pot causar a qui fuma i als del seu entorn. S'anunciava a tot arreu amb imatges molt

atractives i no hi havia cap advertència als paquets.

Però ara que ja tenim consciència del seus perills –bronquitis, emfisemes, càncers…- i del que costa deixar la dependència, ara que en els paquets hi ha truculentes amenaces… encara hi ha molts nois i noies adolescents que s'enganxen al tabac.

Potser en lloc de l'avís: "el tabac mata", que per a un adolescent pot semblar una cosa remota, gens immediata, seria més efectiu posar-hi: "el tabac et prendrà la llibertat", "si comences seràs esclau del cigar, en dependràs sempre més".

Joan Serrat Montfort
http://www.paginesviscudes.com/deixar-de-fumar-tabac-llibertat/

Riells

Mercè Cardona
15-04-2015

He recordat els dies feliços que passàvem a Riells, quan els meus fills eren petits. Varem llogar una masia, jo tenia un sis-cents verd i m'agradava recórrer els voltants, descobrir tot els racons bonics: un poble abandonat, amb vistes meravelloses, prats verds semblants a un tapís de flors de tots colors... Vam descobrir un llac. Era meravellós! Les algues em feien pessigolles per les cames, Els nens s'enfilaven a sobre un pont, i es tiraven de cap al l'aigua fent gran xerinola

---

Tot d'una he recordat els dies feliços que passàvem a Riells, quan els meus fills eren petits.
Amb una bona amiga, que també tenia els fills petits, varem llogar una masia al poble. Jo tenia un siscents de color verd, m'agradava recórrer els voltants , descobrir tot els racons bonics que l'envoltaven. De bon mati, preparàvem el dinar, per si trobàvem alguna cosa que ens agradava, poder passar el dia sense tenir presa pel dinar. Varem descobrir un poble abandonat, des d'on hi havia unes vistes meravelloses, prats verds semblants a un tapís florejat de flors de tots colors, al fons, les majestuoses crestes de les muntanyes de Montserrat, s'alçaven tot mirant el cel d'un blau lluminós.

De retorn cap a casa vaig descobrir un llac. El camí era bastant difícil, mes jo, tafanera, vaig voler arribar-hi. Amb el cotxe no s'hi podia anar i el vaig deixar a una esplanada. Faltava poc, era un camí estret, caminarem, i tot d'una casi a arran de peus, es va estendre una petita platja, rodejada de rocams, l'aigua color verdós, lluïa resplendent amb el sol lluminós que l'acaronava. Estava farcit d'algues!… Feia una mica de basarda, però més al fons, hi nedaven algunes persones i hi havia peixets petits. Varem preguntar com es que existia el llac. Explicaren que l'aigua naixia del fons, que feia molts anys existia una fabrica de tenyir, que no era perillós, el senyal era que hi vivien peixos…

Varem comprar una barca inflable i molts dies era la nostre distracció, allà passarem hores, feliços. Jo el principi em feia una mica de respecte, més vaig atrevir-me a nedar fins l'altre extrem. Era meravellós! Les algues em feien pessigolles per les cames, cosa que el principi em disgustava. Els nens s'enfilaven a sobre un pont, i es tiraven de cap al l'aigua fent gran xerinola. Era gratificant veure'ls tant feliços!

Són records que mai es podran reproduir, varen passar.. Ara quan hi penso, no sé com vaig ser tan atrevida. Ara, em costa molt acceptar la meva poca mobilitat. Més tinc la capacitat de tenir el cor jove i puc gaudir de no deixar de somniar…

Mercè Cardona
http://www.paginesviscudes.com/riells/

La llibertat no s’ha de justificar

Joan Serrat Montfort
09-05-2015

M’he tornat a mirar els meus antics discs de vinil plens de records entranyables, amb totes aquelles cançons folk tan valentes i reivindicatives contra la guerra del Vietnam, contra la discriminació racial, a favor de la llibertat, la pau i els drets humans. La cançó 'Oh Freedoom' m’ha fet pensar en el gran valor de la llibertat. La llibertat és un dret natural, un punt de partida. Solament sent lliures podem triar, i orientar la nostra vida. I això tan clar per a les persones es pot aplicar als pobles. La llibertat d’un poble, o sigui la independència, no s’ha de justificar. Com va dir Salvador Espriu : "Els homes no poden ser sinó són lliures"

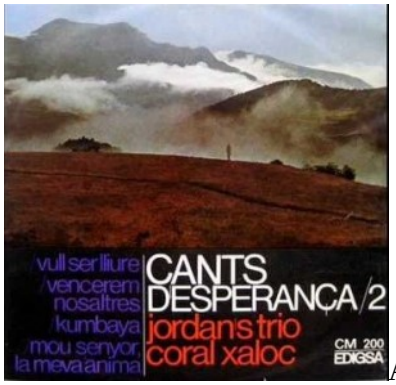

Avui m’he tornat a mirar els meus antics discs de vinil plens de records entranyables, amb totes aquelles cançons folk tan valentes i reivindicatives contra la guerra del Vietnam, contra la discriminació racial, a favor de la llibertat, de la pau, dels drets humans…

He tornat a escoltar la cançó “Oh freedom!” del famós i lluitador cantor americà **Pete Feeder**, adaptada al català pel poeta **J.M. Foix** amb el títol “Vull ser lliure” i interpretada per Jordan’s Trio i la coral Xaloc. Comença així:

> Vull ser lliure, vull ser lliure,
> ara mateix, ara mateix.
> I abans de ser un esclau
> enterreu-me sota el fang
> i deixeu-me viure en pau
> i llibertat…

La cançó em recorda els moviments juvenils contra el franquisme dels anys seixantes, les manifestacions, les corredisses amb els “grisos” al darrera…

I la cançó m’ha fet també pensar en el gran valor de la llibertat

La llibertat no s’ha de justificar, és un dret natural. Si de cas el que cal justificar és la seva pèrdua, els motius per

els quals de vegades l'hem de sacrificar.

La llibertat no aïlla, fa possible l'amistat, ja que l'amistat autèntica ha de ser lliure, entre persones lliures. Una amistat obligada no seria amistat sinó dependència.

La llibertat permet la col·laboració amb altres persones, el treball conjunt per un projecte. Una col·laboració que no fos lliure no seria col·laboració sinó obligació, subordinació.

La llibertat és un punt de partida. Solament sent lliures podem triar, podem orientar de formes diferents la nostra vida.

I això que sembla tan clar per a les persones també es pot aplicar als pobles. La llibertat d'un poble, o sigui la independència, és un dret natural, no s'ha de justificar.

Si un poble, per exemple el català, té una personalitat, una llengua, unes tradicions, un dret propi, una història mil·lenària, una presència activa des de l'època medieval en la història europea, és natural que es vulgui administrar ell mateix com fan altres pobles, no cal justificar-ho.

Si de cas el que s'hauria de justificar és la "dependència", la raó per la qual alguns catalans prefereixen dependre d'un govern llunyà que no ens comprèn, que ni tan sols entén la nostra llengua i que en 300 anys d'història ha demostrat -dramàticament moltes vegades- la diguem-ne "poca simpatia" envers nosaltres. Tan negats o covards som els catalans que no ens podem administrar nosaltres mateixos com fan els holandesos, danesos, suecs i tants altres països, petits com el nostre, capdavanters del progrés i del benestar social?

La independència és un punt de partida. Aconseguir la independència no és per fer un govern de dretes o d'esquerres. És per poder triar nosaltres el govern que vulguem, de dretes o d'esquerres, moderat o radical, i poder-lo canviar democràticament sempre que la majoria del nostre poble ho vulgui. És no haver de suportar governs imposats per majories foranes.

La independència de Catalunya no suposaria renyir amb els espanyols, amb qui ens uneixen llaços de parentiu i amistat. Tot el contrari, seria convertir la dominació actual en amistat, que solament és autèntica quan és entre iguals, no entre dominants i dominats.La independència no seria deixar de col·laborar amb Espanya i amb els altres països europeus. Tot el contrari, sense independència no hi ha col·laboració sinó imposició.

Em dol el silenci de tants intel·lectuals espanyols. Em dol que es deixin portar per tics nacionalistes antiquats i no vegin aquest futur possible per als nostres fills i nets, un futur de pau i amistat, sense arrossegar més el maleït "problema catalán" que ens separa.

S'acosten eleccions. Siguem responsables. Pot ser un punt de partida. Pensem en el país que podríem construir per als nostres fills i nets. I no oblidem que, com va dir el nostre poeta **Salvador Espriu**:

> Els homes no poden ser sinó són lliures.

Joan Serrat Montfort
http://www.paginesviscudes.com/la-llibertat-no-sha-de-justificar/

Les anxoves

Júlia Martínez
18-05-2015

En un temps de no estar massa bé de salut havia de passar temporades a la platja per recuperar forces. A Blanes, una família, em va acollir amb molta estima i delicadesa. Hi anava a l'estiu. Sabeu que berenaven cada tarda a les cinc? Doncs un suculent pa amb tomàquet farcit d'anxoves que l'àvia ens preparava amb amor. Ells mateixos les pescaven i les posaven a punt per menjar. Una autèntica delícia. No puc oblidar aquelles tardes d'estiu que ens asseiem al portal de la casa per berenar, de cara al mar i amb un horitzó blau intens que en marcava tot l'entorn. Per això quan parlen de les anxoves de l'Escala jo me ne'n ric i penso que no han tastat les de Blanes.

Veig per els mitjans difusors que es fa molta propaganda sobre una menja tan deliciosa com són les anxoves. Una matèria que semblava que ja havia passat a la història. M'ha recordat que per prescripció facultativa en un temps de no estar massa bé de salut havia de passar temporades a la platja per tal de recuperar les forces perdudes.

A Blanes hi vaig trobar una família, matrimoni amb un fill i la mare del marit que em van acollir amb molta estima i delicadesa. Sovint hi anava a l'estiu a passar uns dies amb ells i així poder obeïr els consells del traumatòleg gaudint d'un plàcid ambient en família.

Sabeu que berenaven cada tarda a les cinc? Doncs un suculent pa amb tomàquet farcit d'anxoves que l'àvia ens preparava amb amor. Ells mateixos les pescaven i les posaven a punt per menjar. Una autèntica delícia. Per això quan parlen de les anxoves de l'Escala jo me ne'n ric i penso que no han tastat les delicioses anxoves de Blanes.

No és pas per desmerèixer el valor suculent que poden tenir les de l'Escala. Les de Blanes en aquell temps de la meva joventut tenien un gust molt especial i mengívol. Tot ve de gust quan hom és jove i sa. Però dins meu no puc oblidar aquelles tardes d'estiu que ens asseiem al portal de la casa per berenar, de cara al mar i amb un horitzó blau intens que en marcava tot l'entorn.

Un entorn sa i familiar ple l'aroma que les tardes d'estiu plàcides i tranquil·les solien oferir-nos amb generositat i benestar. Podíem gaudir sens voler-ho d'uns delicats mims amb que l'oratge de mitja tarda ens embolcallava.

Són pagines viscudes amb tanta intensitat i delícia que ara al més petit traç de brisa que ens acarona venen a la memòria deixant-nos embadalits amb el seu record. Tant de bo que tots els records de que en podem tenir esment siguin el goig de viure el present avui.

Júlia Martínez
http://www.paginesviscudes.com/anxoves-de-blanes/

El meu oncle Ramon

Mercè Cardona
22-05-2015

La Guerra havia arribat al final. A mi m'encantava mirar els vianants que passaven. Un dia, no m'ho podia creure! Era el meu estimat oncle Ramon! Un crit, va sortir d'alegria del fons del cor. Iaia! Ve el teu fill! Tota la família varem córrer i ell també, fins a fer una rotllana d'abraçades. Em va portar una nina, rossa com un fil or. El seu vestit era de color rosa, ho recordo com si fos ara. La guardava a sobre el meu llit com si fos un tresor. Un dia vaig tenir un descuit, Quan la vaig anar a buscar oh! estava tota esparracada!. Han passat moltes primaveres però hi ha records que no s'esborren mai.

H[\dropcap]a nevat, tot és com un mantell blanquíssim. Del fons de la memòria, m’ha vingut al pensament el meu oncle estimat.

Tot té un final, i a la Guerra li havia arribat. Tots tornaren a la seva terra i llacs. A la casa on jo vivia, mirant per darrera de la porta, es divisava tot el carrer fins el final. A mi m’encantava mirar i observar els vianants que passaven pel carrer.

Era pel matí i jo, com de costum, vaig observar el carrer. Tot d’una va sorgir una silueta. No, no m’ho podia creure! Era el meu estimat oncle Ramon! Sí! Era ell, alt, prim, amb el seu típic caminar que tan m’encisava. Ho feia suaument com si no volgués fer mal a la terra que trepitjava…

Un crit va sortir d’alegria del fons del cor. –Iaia! Ve el teu fill! Ella no so volia creure però varem mirar. Sí! Era ell! Tota la família varem córrer i ell també, fins a fer una rotllana d’abraçades.

Quina joia! Tornava a tenir el meu oncle preferit! Jo me’ls estimava a tots però ell era un ésser molt especial, no parlava massa, més es feia estimar. Em va portar una nina, rossa com un fil or, li donava la ma i caminava com si fos una nena de veritat. El seu vestit era de color rosa i unes sabates blanques. Ho recordo com si fos ara.

A casa teníem la filla del meu oncle Anton. Com que la seva mare i ell treballaven nosaltres la cuidàvem tot el dia. Era rossa i amb uns cabells tots plens de tirabuixons. L’estimava com una germana, més no li volia deixar la nina, ella era més petita que jo, tenia por que me la trenqués. La guardava a sobre el meu llit com si fos un tresor. Un dia vaig tenir un descuit i ella la va agafar. Quan vaig anar a buscar la nina, oh! estava tota esparracada!. Li va tallar els cabells i el vestit tot brut. Era una nena, però del fons del meu cor, mai li vaig perdonar…

Han passat moltes primaveres, més hi ha records que no s’esborren mai. I això de no perdonar eren coses d’adolescents. Ara, per mi, no tindria importància. He après a no aferrar-me a res, a no ser esclava dels altres, estimar sí, però viure sense dependre de les coses. Ser feliç amb el que tinc.

Mercè Cardona
http://www.paginesviscudes.com/la-nina-del-final-de-la-guerra/

Corpus

Júlia Martínez
20-06-2015

La Diada de Corpus, per mi, va ser sempre un dia molt solemne. Els oficis religiosos de l'església eren seguits per molta gent. Hi havia per la tarda la gran processó on tothom hi assistia amb torxes enceses i les butxaques plenes de caramels per llençar-los sobre els badocs que no hi havien anat. Era festa oficial, no es treballava. Tothom es vestia de gala. Els senyors encorbatats i amb vestit del tot negre donaven un to de gran solemnitat a l'acte. Ara, ni processó, ni vestits de gala, ni caramels, ni res de res, passa el corpus com si passés un ocell volant sense deixar res important dins nostre.

La setmana passada, l’església celebrava la diada del Corpus. Vol dir en el lèxic religiós l’exaltació de la puríssima sang de Crist. Antigament i dins els ritus religiosos, tenia un caire molt important, i també oficial totalment. Ara, ja gairebé poca gent recorda el corpus.

Però en la memòria i dins el nostre cervell sovint petites guspires de fets antics remouen els nostres pensaments i les idees junt amb els records es fan vives dins la nostre ment.

Per mi va ser sempre un dia molt solemne. Els oficis religiosos que l’església dedicava a la diada eren seguits per molta gent. Hi havia per la tarda la gran processó on tothom hi assistia amb torxes enceses i les butxaques plenes de caramels per llençar-los sobre els badocs que no hi havien anat.

A més de la profunditat religiosa que posava el seu aroma a l’abast de nosaltres hi havia la part de xerinola que els menuts i grans també organitzaven per donar un xic més de joia a la festa.

Era festa oficial, no es treballava i així tothom podia gaudir d’una diada tant senzilla i bona, amb plaer i benestar. Tothom es vestia de gala, emprant els millors vestits de cerimònia. Els senyors encorbatats tots i amb vestit del tot negre donaven un gran to de solemnitat a l’acte.

Els qui no formàvem part a la processó gaudíem de la seva marxa i la seguíem, si el terreny ho permetia, des de la

vorera, fins que tornava a entrar a l'església.

Acabada la cerimònia de la processó, la gent es quedava passejant o be prenent quelcom en alguns dels bars que obrien per donar gust als clients.

Ara ni processó ni vestits de gala, ni caramels, ni res de res, passa el corpus com si passés un ocell volant sense deixar res important dins nostre.

Imatge de J. Coma publicada al web Els nostres mestres

Júlia Martínez
http://www.paginesviscudes.com/corpus/

Fi de curs

Jaume Pubill Gamisans
21-06-2015

Fi de curs. Comença l'estiu. Aquests dies són molt especials per a milers d'estudiants i també pels docents. Es tanca una petita etapa i se n'obre una altra. .Potser hauran tingut oportunitat durant aquest curs de descobrir que el món canvia molt ràpidament i que ells ja no són com els seus pares i encara menys com els seus padrins. Si han sabut obrir prou els ulls, potser tota aquesta colla de nois i noies hauran descobert que la vida pot ser molt bonica o molt lletja, però que ho serà més o menys segons com la mirem i com l'entomem. Durant les vacances es pot seguir aprenent i s'han d'aprendre moltes altres coses que no s'aprenen a l'escola.

Fi de curs. Comença l'estiu. Aquests dies són molt especials per a milers d'estudiants i també pels docents que, durant un any més, han mirat de fer –segurament que amb més paciència i esforç del que ens podem imaginar- la tasca sempre difícil d'ensenyar, però també tan necessària i tan imprescindible. Transmetre coneixements, actituds, valors, virtuts; ensenyar i educar no és només tasca de l'escola, és clar, sinó que ho és de la família i de tota la societat. Però també és cert que l'escola és un àmbit privilegiat per aprendre, ensenyar, transmetre, compartir, conviure, per fer un munt d'assajos o per comparar teoria i pràctica.

S'ha acabat el curs i els actes de comiat; actes que han estat plens de paraules i gestos d'agraïment, de records i anècdotes i d'alguna llagrimeta. Tot plegat embolcallat amb una certa dosi de nostàlgia. Aquells ullets tan oberts i plens d'il·lusió quan començaven un curs, ara potser es tancaran entra llagrimetes i abraçades en els més petits. Els més grans miraran de dissimular-les i ploraran cor endins. S'acaba un curs, es tanca una etapa, s'obre tot un panorama de vacances plenes de sol, platja, muntanya o viatges esperats i merescuts. Es tanca una petita etapa i se'n obre una altra.

Els infants i els joves hauran après un munt de coses noves fascinants o potser hauran descobert també que la vida no sempre és tan bonica com imaginaven; que els mestres no sempre els han entès prou bé, que hi ha amics fidels i altres que no ho han estat gens. Un munt d'infants i joves potser hauran descobert aquest curs que és important preparar-se per la vida, però també que la vida no sempre és justa i que mai estem prou preparats per enfrontar-nos-hi.. Potser hauran descobert que hi ha il·lusions trencades i somnis esfumats. I també noves il·lusions i projectes…

Els més petits potser no s'hauran adonat de gran cosa, però sí que se'n hauran adonat els més grans, que potser hauran descobert això que se'n diu sexe, amor o ves a saber exactament què… Els hauran dit que han d'estudiar, que s'han de preparar molt pel futur, però potser hauran pogut comprovar de primera mà que hi ha molta crisi i que el futur és fosc. Saben que d'aquí uns anys hauran de treballar, però també saben que cada dia hi ha menys feina, que l'atur els espera a cada cantonada i que potser durant mols anys no podran marxar de casa dels pares, tot i tenir-ne unes ganes que se'n moren!…

Hauran trobat professors de tota mena: tipus durs, que els hauran exigit molt i que potser els hauran semblat o hauran estat injustos, despietats i malvats. Però també n'hauran trobat altres que hauran estat acollidors, propers, comprensius i que els hauran estimat i ajudat molt. Professors que els hauran obert els ulls i ensenyat camins nous. Uns i altres hauran servit per transmetre-los-hi coses, lliçons i actituds que els poden servir per un futur que no sempre serà tan protector mom l'ambient d'una escola. En les empreses, en l'esport, en l'economia, en la vida en general, potser trobaran caps i competidors molt menys comprensius i amb menys paciència i bona voluntat que els seus professors actuals…

Potser hauran tingut oportunitat durant aquest curs de descobrir que el món canvia molt ràpidament i que ells ja no són com els seus pares i encara menys com els seus padrins; que els seus amics d'ara ja no són exactament iguals com els de fa uns anys; que ara juguen i es distreuen amb unes altres coses; que ara es vesteixen diferent de com ho feien fa dos anys enrere i que tot sembla ser una mica marejador de tan ràpid com va. Potser hauran après que cal aprendre de tot i de tots: dels errors, de les oportunitats, dels llibres, de les persones, del cine, de les circumstàncies favorables i de les desfavorables… I potser hauran començat a veure que hi ha gent que ha nascut amb la flor al cul i altra gent que ha estat marcada per la desgràcia i la constant mala sort

Si han sabut obrir prou els ulls, potser tota aquesta colla de nois i noies hauran descobert que la vida pot ser molt bonica o molt lletja, però que ho serà més o menys segons com la mirem i com l'entomem. Potser hauran pogut descobrir que hi ha gent que mana pel sol fet d'haver nascut en una determinada família –real o irreal-, sense cap mèrit per la seva part; descobrirà que hi ha rics infeliços i pobres molt feliços; gent analfabeta molt sàvia i gent amb moltes carreres totalment inculta i insensible; potser hauran après que val més una posta de sol que una nit de discoteca; o un minut màgic de natura que moltes hores avorrides de classe…

Potser hauran après que realitat i ficció no sempre es poden destriar fàcilment i que, si badem, ens podem trobar immergits i confosos entre aquests dos àmbits i, per tant, totalment desorientats. I caldrà que aprenguin un dia o altre –si encara no ho han après- que en alguns moments val la pena anar a poc a poc, avaluar bé els riscos o potser en altres moments arriscar-se sense avaluar-los tant…

Tot plegat és saviesa que es va aprenent durant els cursos escolars. Per tant, ara a descansar, a prendre sol i aire, però sabent també que durant les vacances es pot seguir aprenent i s'han d'aprendre moltes altres coses que no s'aprenen a l'escola.

Des d'aquí, bones i profitoses vacances per a tots els estudiants!

Jaume Pubill Gamisans
http://www.paginesviscudes.com/fi-de-curs/

Quan es batia a l'era

Joan Serrat Montfort
11-07-2015

No sóc pagès ni fill de pagesos, però tinc bons records de quan es batia a l'era, a la dècada dels 40. Són els records, incomplets i difusos, d'un nen de Barcelona que passava l'estiu a casa els oncles, pagesos dels Prats de Rei, terra de blat i ordi. El perill de fer panada, entrar batuda, lligar els estaquirots, estendre garbes , enganxar el corró a la mula, tocar i girar la batuda, dinar escudella, fer la migdiada a l'ombra de la noguera i quan arribava la marinada, ventar, garbellar i ensacar. I l'endemà sant tornem-hi!. Les batudes eren molt importants: la culminació de la feina de tot l'any i el principal suport econòmic de la família.

Temps de batre

Vaig en tren i m’agrada mirar el paisatge. Veig passar camps de cereals daurats pel sol. Em sorprèn que no estiguin segats. Abans es deia **“al juny la falç al puny”** i ja som a primers de juliol.

Però també en veig de segats amb la palla estesa a terra com una catifa. Hi trobo a faltar les antigues garberes tan estètiques, totes iguals i distribuïdes harmònicament sobre els rostolls, amb les garbes del blat o de l’ordi tan ben apilades, esperant el temps de batre.
I ara penso que ja hi som al temps de batre. **“Qui no bat pel juliol no bat quan vol”**, deien abans. Però tampoc veig enlloc les eres rodones amb la seva pallissa o el seu paller.

Una gran màquina recol·lectora que es mou sobre un camp n’és l’explicació. Ara ni es sega amb la falç, ni es fan garberes, ni es bat a l’era, la recol·lectora ho fa tot, sega, bat i recull el gra.

Però m’han vingut molts records de quan es batia a l’era, cap a la dècada dels 40. No soc pagès ni fill de pagesos i els meus records són incomplets i difusos. Són records d’un nen d’uns 12 anys que vivia a Barcelona però que va passar un estiu a casa dels oncles, pagesos dels Prats de Rei, terra de blat i ordi.

Les batudes d’abans

Recordo que en la vida de pagès les batudes eren abans uns episodis molt importants: la culminació d’una feina que havia durat tot l’any i el principal suport econòmic de la família.

Per anar bé cada batuda s’havia de fer en un dia, treballant de sol a sol i s’havia de comptar amb una meteorologia favorable: un sol ben fort al matí i vent a la tarda. El perill més gros era **“fer panada”**: que un ruixat d’estiu a mitja tarda mullés la batuda amb les espigues ja desgranades. El blat mullat barrejat amb la palla i el boll no es podia assecar, es grillava i podria. Això volia dir molts sacs de blat perduts.

Entrar batuda

La feina començava a la matinada, quan encara era fosc. Aprofitant la humitat de la nit que impedia que es desgranessin abans d'hora les espigues **"s'entrava batuda"**, que volia dir anar a buscar les garbes a les garberes, carregar-les al carro i portar-les a l'era, una superfície plana i rodona de terra endurida, preparada en un lloc que hi toqués el vent. Quan sortís el sol calia tenir ja les garbes a l'era.

Per augmentar la cabuda del carro s'hi lligaven els **"estaquirots"**: quatre pals llargs, dos a cada banda. Carregar el carro de garbes era tot un art, calia col·locar-les molt bé per encabir-n'hi moltes. Gràcies als "estaquirots" el volum de la carrega podia ser molt gran, duplicant o triplicant l'altura de les baranes del carro. Una corda lligada al davant i estrebada pel darrera subjectava tota la carretada.

No cal dir que aquella gran baluerna era inestable, podia bolcar en un sotrac del camí. Calien dos homes, el meu oncle i un altre pagès que l'ajudava, per conduir-la. Un al davant menant la mula i l'altre al darrera tenint cura de la "màquina", un fre per evitar que en una baixada el carro empenyés excessivament la mula i la fes caure.

Estendre

Arribats a l'era calia **"estendre"**. Es descarregaven les garbes, es desfeien guardant els vencills que les lligaven i es distribuïen sobre l'era, una a tocar de l'altra. Després es remenaven o **"esparpallaven"**. Es feia servir la **"forca de dos pollegons",** una eina molt curiosa preparada donant forma amb l'arbre viu, a una branca de lledoner que tingués dos branquillons al seu extrem. Existien també les forques de tres o quatre "pollegons".

Una vegada estesa la batuda els batedors anaven a esmorzar, fent temps perquè el sol, que ja s'enfilava cel amunt, ressequés bé les espigues. Es repartien llesques de pa amb llonganissa i la "botella" de cuiro amb vi negre passava de mà en mà.

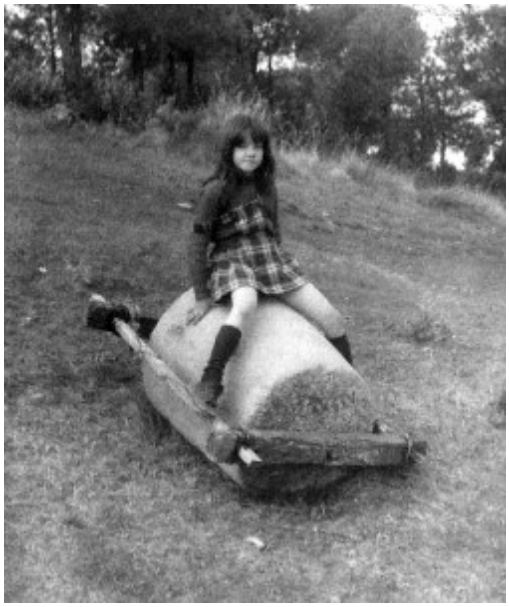

Tocar

Havent esmorzat s'enganxava a la mula el **"corró"**, un gros i pesat cilindre de pedra que hi havia a l'era. Guiada per un home que sostenia el **"ronsal"**, se li feia donar voltes pel damunt de la batuda, fins deixar-la plana i atapeïda.

D'aquesta feina se'n deia **"tocar**" i quan me la deixaven fer una estona m'agradava molt. Protegit del sol ardent per un barret de palla procurava anar canviant de posició perquè la mula passés cada vegada per lloc diferent.

Al cap de molta estona, potser d'una hora, es parava el corró i es **"girava la batuda"**, que volia dir tornar a remenar-la i estovar-la com s'havia fet al començament. Després es tornava a "tocar".

Les tandes de **"tocar i girar"** es repetien moltes vegades, solien durar tot el matí. Els batedors s'alternaven i, per vèncer la son que produïa el moviment monòton i la calor del sol, hi havia el costum de cantar. Eren cançons molt antigues de to molt allargassat. Se'n sentien també de les d'eres veïnes.

El dinar i la migdiada

Quan al punt del migdia se sentien les campanades de l'església del poble que **"tocaven oració"**, totes les eres paraven i els homes i la mula es refugiaven en una ombra. Era l'hora de dinar. La dona de la casa, la meva tia, ja havia arribat portant-lo. Pobre de la dona que arribés tard, des de les altres eres seria motiu de burla.

El dinar no era d'entrepans o carmanyola sinó d'escudella calenta i carn d'olla. I per acabar un tall de **"confitat de porc"**. Per tant, les dones havien de venir carregades amb olles i plats. Potser perquè l'aigua no era de fiar, els pagesos no en bevien gaire, però en els àpats no hi faltava mai el brou: escudella per dinar i sopa de pa per sopar. I bons tragos de vi.

Havent dinat la migdiada era obligatòria, a l'ombra fresca d'una gran noguera i sentint el cant monòton de les cigales, embogides per la calor. Calia esperar que arribés la marinada per poder continuar la batuda.

Ventar, garbellar i ensacar

La marinada endolcia l'ambient emportant-se la sequedat i l'ardor, però quedava encara molta feina per fer.

Primer amb els rascles es treia la palla amuntegant-la prop de l'era.

Després calia apilar tot el que quedava: el gra, el boll, els trossets curts de palla i molta pols de l'era. Es començava arrossegant-ho amb els **"estirassos"**, unes fustes horitzontals amb un mànec al mig. Després s'escombrava amb unes escombres fetes de branquillons.

Començava aleshores la penosa feina de **"ventar**". Consistia en aixecar amb la pala la barreja de gra i boll i llençar-la a l'aire contra el vent. El gra més pesat queia a terra en un mateix lloc i el boll i la pols, enduts pel vent, queien una mica més enllà. No cal dir que molta pols i fines punxetes del boll queien també sobre els homes que es protegien el coll amb un gros mocador de farcells.

Mentre els altres "ventaven", el meu avi, que era ja molt gran però encara venia a l'era per ajudar una mica, em solia dir: "Noi, vols fer beguda?" I treia del sarró un bocí de pa i un tros de pernil. Després m'oferia un trago de vi de la botella.

El munt de gra, net de boll i pols, conservava encara algunes espigues senceres i altres residus que no s'havia emportat el vent. Calia passar-lo a cabassos per un gros garbell. Els residus que quedaven al garbell, els **"grapissos"**, es guardaven com a pinso per les gallines i conills.

Després s'havia d'ensacar el gra i jo hi ajudava **"badant els sacs"**. S'enganxava la mula al carro, s'hi carregaven els sacs i cap a casa. Aleshores m'agradava anar dalt del carro, sobre els sacs. Si tot havia anat bé, em semblava una desfilada gloriosa.

En arribar a casa calia encara descarregar els pesats sacs, de 50 kg o més, i pujar-los fins als "casals" que solien estar a les golfes per evitar la humitat dels baixos.

I l’endemà “sant tornem-hi”. Les batudes duraven molts dies. Si tot havia anat bé a l’últim dia es celebrava amb un bon berenar-sopar.

Fotografies de l’arxiu personal de Joan Serrat Montfort

Joan Serrat Montfort
http://www.paginesviscudes.com/batre-a-l-era/

Joanetes

Mercè Cardona
16-08-2015

Del fons de la memòria he recordat les felices vacances passàvem a Joanetes, un petit poble de Girona. Anàvem a un fonda petita, casolana, com si fóssim a casa. Ens despertava el gall del corral, esmorzar, nedar -dintre l'aigua cristal·lina em sentia lleugera com un peix-, caminar, anar descalços, postes de sol, guerra de coixins, xerrar, cantar... Eren temps que amb poca cosa en teníem prou. Avui he viatjat a Joanetes amb l'ordinador. Ara hi ha 3 restaurants més i un comentari deia: 'hem anat a Can Barris, és encantador, la Rosa i en Xisco ens han tractat molt bé'. I jo he pensat, no sé si són parents... Fa tants anys! Mai deixaré de sommiar.

Joanetes amb el Puigsacalm al fons.
Imatge de Amadalvarez, treball propi Wikimedia Commons .

Han passat moltes primaveres i no sé com, del fons de la memòria he recordat les felices vacances que tot una colla passàvem a **Joanetes**, un petit poble de la província de Girona.

La Lolita, la Rosa, la Rose, el Pep, l'Emilia i més que no recordo els noms, la meva mare, la tia, el meu germà Albert… Anàvem a un fonda petita, casolana, en fi, com si fóssim a casa.

Al matí ens despertava el gall del corral. Tots corríem per anar a esmorzar i tot seguit, a banyar-nos a un llac natural. Allà fèiem la gran xirinola, jo nedava dintre l'aigua cristal·lina i em sentia lleugera com un peix, no sentia el pes. Era molt feliç, la meva deficiència allà, no existia. L'aigua és com un miracle, tot el cos es mou, com els altres… Desprès anàvem a caminar, tots saltaven per les roques, jo no m'hi veia en cor, doncs tenia por de caure i recordo que en Pep va dir: — vinga! No tinguis por, tu pots fer-ho! I ho vaig aconseguir. Ell sempre em tractava sense tenir en compte la meva deficiència, cosa que sempre he recordat. Llàstima que no venia cada estiu.

Un any, varem ser tanta colla que a l'hostal no hi cabíem. Per dormir ens van instal·lar al col·legi del poble. Eren temps de vacances i estava lliure. No sé d'on, van sortir tot de matalassos i el terra es va convertir en un campament. Que bé ho vam passar! Fèiem lluita amb els coixins. Ho recordo com les millors vacances que he passat.

Per les tardes passejàvem sobre les catifes verdes de les praderes, descalços, doncs deien que transmetien energia positiva. Altres dies, anaven a visitar altres llocs. Com la Fageda d'en Jordà, molt preciós, farcit de gegants arbres, on tenies la sensació de conte de fades. Els volcans, lloc meravellós i també altres pobles que no recordo. El que més em fascinava eren les belles postes de sol, amb pinzellades de tots colors. Per les nits, els estels parpellejaven i la lluna il·luminava el bell paisatge i fins semblava que un somriure li sortia del cor al admirar la nostre colla i la

nostre felicitat. Xerrades i cantades… eren temps que amb poca cosa en teníem prou.

Avui he posat l'ordinador i he viatjat amb ell fins a Joanetes. No és el mateix, no s'hi assembla en res. Ara hi ha 3 restaurants més. Un comentari deia: hem anat a Can Barris, és encantador, la Rosa i en Xisco ens han tractat mol bé. I jo he pensat, no sé si no són parents o si son els fills… Fa tants anys!

Aquells són temps que no tornaran. Ara estem més pansits, arrugadets, el cos no respon, molts ja han traspassat la barrera i no sabem on estan. Potser són mes feliços! vés a saber!. Això es un misteri que ningú sap explicar.

Els que quedem, al menys jo, **mai deixaré de sommiar**, admirar els núvols com suren i veure els ocells volar. **Jo també volo amb ells fins a l'infinit**!…

Mercè Cardona
http://www.paginesviscudes.com/joanetes/

Retrobament

Mercè Cardona
08-10-2015

Ens varem conèixer quan teníem 13 anys, a la clínica 'Cunitas Blancas'. A totes dues ens operaven de les cames, " poliomielitis," ens varem fer íntimes amigues i durant molts anys va ser una bella amistat. No recordo com va ser que varem perdre el contacte, el cas és que per més que indagava, ningú em sabia dir on carai era. Ara, per una casualitat, el seu fill em va trobar per Internet i ens hem retrobat amb una gran alegria. Diuen que les casualitats no existeixen, que les coses no passen perquè si... A la primavera hi aniré i passarem juntes uns dies, recordant els bells temps

---

Telèfon, ric, una veu que traspassa el fil, diu: — Qui sóc? M'era coneguda, més no recordava de què. — Sóc la Maria de Viladecans.

Deu meu! Feia molt de temps que havíem perdut el contacte i no hi havia manera de trobar-la.

Ens varem conèixer quan teníem 13 anys, a la clínica 'Cunitas blancas'. A totes dues ens operaven de les cames, " poliomielitis" . Ens varem fer íntimes amigues i durant molts anys va ser una bella amistat. Ens visitàvem sovint, o venia ella a Barcelona o hi anava jo. Passàvem dies meravellosos…

En aquells temps es celebrava cada anys les festes del carrer, ella no hi faltava, passàvem uns dies juntes i alegres. Recordo que al final de la festa sempre tocaven el vals de les veles i enceníem espelmetes; ella ballava contenta, jo no ho podia fer, però gaudia mirant-los.

També recordo que venia la meva mare i el meu germà i la seva mare sempre ens obsequiava amb un dinar, conills amb cargols, doncs al meu germà li agradaven molt. Anàvem a la urbanització "Alba Rosa" que era un lloc molt bonic.

Va passar el temps, les dues en varem casar i com es natural ens reuníem amb els fills i els companys respectius, teníem una amistat d'aquelles que quasi no se'n troben…

No recordo com va ser que varem perdre el contacte, el cas és que per més que indagava, ningú em sabia dir on carai era.

Ara, per una casualitat, el seu fill em va trobar per Internet i ens hem retrobat amb una gran alegria. Diuen que les casualitats no existeixen, que les coses no passen perquè si…

El cas és que la meva neta Valeria, està estudiant a Barcelona i viu a Viladecans i són veïns. Quines voltes dóna la

vida!

Tinc moltes ganes de visitar-la i passar uns dies juntes. M' he d'esperar que vingui el bon temps, a mi el fred no m'agrada, sóc com els llangardaixos necessito l'escalforeta del sol.

Si les dues encara estem voltant per aquest planeta, a la primavera hi aniré i passarem juntes uns dies, recordant els bells temps de la nostre joventut. Serà gratificant.

Mercè Cardona
http://www.paginesviscudes.com/retrobament/

L'Àngel ha volat.

Mercè Cardona
21-10-2015

Es deia Àngel, era guapo, ben plantat, no li faltava res, més les males companyies i el diner fàcil el van convertir en un camell. Em venia a casa plorant... El vaig acollir, jo l'estimava com un fill, el consolava. No va entendre mai que ella li digués: --No vull un company de droga. Cada dia venia, anàvem a la platja, m'acompanyava fins a l'aigua i no amb deixava per res. M'estimava com una mare.

Es deia Àngel, era guapo, ben plantat, no li faltava res, més les males companyies i el diner fàcil el van convertir en un camell. Va conèixer una noia, també bonica i eixerida, cupido va llançar la daga i van ser parella.

Per coses del destí, els vaig conèixer, em van convidar a la seva llar i jo m'hi vaig presentar amb un ram de flors. Al entrar a la casa, vaig notar dintre meu una gelor impressionant, tot era negre, les persianes avall, el sol no hi podia passar, els mobles també eren negres, i jo, amb les meves flors. No sabia què dir. Déu! Allò era una llar morta. Ells, mig adormits, estaven estirats al sofà.

Alló no era normal, de sobte una llum em va il·luminar. Per Deu! Si estan drogats!. Mai havia tingut contacte amb el món de la droga. Vaig decidir ajudar-los i ens varem fer amics. Venien a casa, els estimava com si fossin fills meus. Per fi, un dia decidiren d'anar a un centre. En van sortir molt macos. Al cap d'un mes però, tornen a caure al parany. I seguiren 4 intens més de sortir-ne. L'últim en una masia allunyada del poble. Ella s'hi va quedar i ell mai va entendre la bona decisió de la noia. Em venia a casa plorant… El vaig acollir, jo l'estimava com un fill, el consolava. No va entendre mai que ella li digués: –No vull un company de droga. Jo m'hi quedo.

Cada dia venia, anàvem a la platja, m'acompanyava fins a l'aigua i no amb deixava per res. M'estimava com una mare. Va decidir reformar la seva llar, va deixar el parany i se'l veia feliç. A l' església, vora de casa, hi havia un capellà que els ajudava molt i a mi m'informava de com els havia de tractar.

La noia va sortir de la masia, feliç i va trobar feina a un restaurant. Amb ell varen ser amics. Jo resava perquè sempre tenia por que tornés a caure al pou fosc…

Vaig anar de vacances, la noia em telefonava i altres vagades ho feia jo. Un dia, mentre prenia el sol, rebo una trucada que em diu: –L'Àngel ha volat al Més Enllà. El varen trobat estirat al terra, a les fosques, cosa que ell no suportava. Ella va deduir que era una venjança dels camells perquè ell ja no volia vendre més merda. Els qui en viuen, ho arreglen així…

Pensant en ell, un dia davant del meravellós mar, de sobte vaig tenir la necessitat descriure un poema… Aquí el deixo:

L'Àngel ha volat

Al Mes Enllà ?. Es un misteri que tan sols Deu sap !
Tu, vas passar per la vida, sense ganes de fer res, sense cap il·lusió ni alegria, amagant els teus sentiments, perquè tu si que els tenies i ni tan sols els vas valorar.
Tu, Àngel eres inquiet, sensible i amb una gran bondat, no sabem el perquè vas escollir una vida destructiva, que res de bo et podia portar…
Tu, vas triar de viure una existència fàcil, sense esforçar-te per res, ni volies profunditzar en lo meravellós que és viure amb senzillesa, amor i verdadera amistat.
Tu, has triat ''anar-te'n, mai sabrem el perquè, doncs els qui et tractaven et trobaven ben plantat, tenies una casa, uns amics, uns pares i germans que potser no et van comprendre però t'estimaven i et volien ajudar.
Tu, Àngel has escollit ''anar-te'n, ningú compren el perquè. És un misteri, és un secret, que romandrà entre tu i aquest Deu que t'ha rebut, n'estic segura, tendrament i molt amorosament.
El teu nom és Àngel i des del Més Enllà, podràs fer el que no has fet en aquests lloc terrenal, donar alegria i esperança als teus germans que estan de pas en aquest planeta, i com tu, han caigut al parany…
Jo sempre et recordaré .

Mercè, 1989

Mercè Cardona
http://www.paginesviscudes.com/angel-ha-volat/

La batalla de l'ou

Joan Serrat Montfort
08-11-2015

Llegint aquest llibre he evocat els meus records de nen de 5 anys a Barcelona aquell 1938, l'any dels bombardeigs i de la mancança d'aliments. No vaig passar gana gràcies al pare, que tenia una botiga de roba i pujant en els pocs trens que funcionaven s'arribava als pagesos dels pobles per bescanviar mitjons per menjar. Un dia penjat del tren, va perdre el sac. "La batalla de l'ou", fa referència a una campanya de la Generalitat que animava a cada família obrera de Barcelona a tenir gallines al terrat. El pare ho va fer, però cap al final de la guerra, la misèria era tan gran que no hi havia ni rosegons ni res per les gallines. En un llarg viatge a la caixa d'un camió va portar-me al poble dels Prats de Rei, amb l'àvia.

Aquest és el títol d'un llibre que acabo de llegir. L'autor, Joan de Déu Domènech, hi explica, de forma amena la fam que es patia a Barcelona durant els anys de la Guerra Civil. Està documentat amb moltes cites d'escriptors que ho van viure.

Llegint-lo he evocat records, els records borrosos d'un nen de 5 anys que vivia a Barcelona aquell 1938, l'any dels pitjors bombardeigs i de la més greu mancança d'aliments.

No recordo haver passat gana però sí les converses de la gent, l'obsessió pel menjar, l'angoixa per poder portar alguna cosa a taula. Es parlava dels dies sense pa, de les llargues cues amb baralles que es formaven de matinada davant les botigues de menjar, de la gent que anaven a la muntanya a collir herbes de les que mengen els conills per bullir-les i fer un plat de "verdura" per sopar… I recordo també unes dones cridant al carrer

— Mengeu garrofes! 3 una pesseta!

Ara penso que no vaig passar gana gràcies als viatges que feia el pare. Tenia una botiga de roba i sovint, potser cada setmana, omplia un sac amb camises, mitjons, jerseis… i, pujant en algun dels pocs trens que encara funcionaven, carregadíssims de gent, intentava arribar a algun poble per negociar amb els pagesos i bescanviar roba per menjar. Cap al final de la guerra s'havia de fer així, els diners ja no servien. Tothom sabia que la guerra estava

perduda i que els bitllets de la República no valdrien res. Quan al vespre tornava el pare amb el sac ple de pa, patates, farina per fer farinetes, mongetes…. a casa era una festa. Alguna vegada, potser venint de Reus, havia tornat amb el sac ple d'avellanes i durant tota la setmana en menjàvem a tots els àpats.

I recordo que un dia la mare estava molt nerviosa perquè era molt de nit i el pare no tornava. Em va fer resar perquè tornés el pare. Per fi va tornar, venia fet pols portant solament un sac estripat.. Ens va explicar que el tren de tornada anava tan ple que no hi va poder entrar i va anar penjat a fora, a l'escaleta del vagó, agafant-se amb una mà al tren i aguantant amb l'altra el sac de menjar sobre l'esquena. Passant per un túnel el sac es va enganxar a un ferro de la paret. Per sort ell no va caure però va perdre tot el menjar. El viatge havia estat inútil. Hi hauria de tornar o aquella setmana ens faltaria menjar

I tornant al llibre, el seu títol, "La batalla de l'ou", fa referència a una campanya que amb aquest nom havia llançat el Departament d'Agricultura de la Generalitat durant el primer any de la guerra. Deien, fent molta propaganda, que per pal·liar les dificultats que la guerra ocasionava en la distribució d'aliments, cada família obrera de Barcelona hauria de tenir gallines al terrat, balcó o galeria de casa seva, que es podrien alimentar amb els residus del menjar: rosegons de pa, peles de patates, tronxos i fulles de verdura… Seria una nova batalla, "**la batalla de**

l'ou", que guanyaríem al feixisme.

El pare ho va fer. Va construir una gàbia a la galeria del petit pis on vivíem. Molts veïns també ho feien i van aparèixer mils de galliners urbans fent molt soroll. Però la "batalla de l'ou" també es va perdre. Cap al final de la guerra la misèria era tan gran que no hi havia ni rosegons de pa, ni peles de patata, ni cap altre residu i les gallines van anar desapareixent.

El novembre del 1938, quan ja no funcionaven els trens, el pare va aconseguir, en un llarg i penós viatge amb molta gent encabida dins la caixa d'un camió destapat, portar-me al poble dels Prats de Rei, amb l'àvia, per allunyar-me de la fam i els bombardeigs de Barcelona. Encara recordo que pel camí va ploure i el pare em tapava amb la seva jaqueta.

Evocant aquella època em venen molts pensaments d'agraïment als meus pares. Van passar moltes angúnies però jo, gràcies a ells, no vaig passar mai gana.

Joan Serrat Montfort
http://www.paginesviscudes.com/la-batalla-de-lou/

La casa pairal

Jaume Pubill Gamisans
11-12-2015

He hagut de tornar a la casa pairal on vaig néixer i passar els primers anys de la meva vida a Castellnou de Seana. És una casa senzilla com moltes de les típiques cases de pagès d'un poble del Pla d'Urgell, amb la seva entrada, on hi havia hagut els animals i el pou, el primer pis amb l'estufa de llenya i la cuina econòmica i les golfes on assecàvem pernils. Mentre remenava algun calaix i m'emmirallava en algun mirall picat , pensava en tot el que s'hi ha viscut dins de les quatre parets de qualsevol casa. Alegries i penes. Moltes preocupacions, molts projectes i més d'una frustració íntima i silenciosa. La vida de moltes generacions queda discretament guardada dins de les cases i oblidada lentament amb el temps que tot ho pot i ho esborra.

Aquests darrers dies he hagut de tornar, per circumstàncies personals, a la casa pairal, la casa on vaig néixer i on vaig passar els primers anys de la meva vida a Castellnou de Seana. Feia molts anys que la teníem llogada a un matrimoni que, una vegada jubilat de taxista a Barcelona, va venir a buscar al poble pau, tranquil·litat i un tros de terra per a fer-hi un hortet i distreure-s'hi una mica. El pas dels anys -inevitable llei de vida- fa que anem carregant sense que ens n'adonem petites o grans nafres a la nostra motxilla personal fins que ja no podem més i ens haguem de caure rendits sota el seu pes. És el que els va passar al matrimoni format pel Camilo i l'Angelina, que per causa de la malaltia inevitablement van haver d'anar a una residència on acabar de passar la resta dels seus dies i on poguessin estar més ben cuidats. Per desgràcia l'Angelina hi va poder ser poc temps…

El cas és que van deixar la nostra casa pairal després de 25 anys de viure-hi i ara, una vegada buida, hi hem entrat de nou. Ahir m'hi vaig passejar una estona tot sol, rememorant silenciosament records i vivències, mirant una mica nostàlgicament cada racó, escoltant el parlar de cada cosa i de cada espai convertit en imatge i observant tot allò que, en veure-ho novament després de tants anys, em tornava a parlar amb mots ben entenedors i em transportava als ja llunyans anys de la meva infantesa i joventut. Només un parell de gats que entren i surten esperant potser que el Camilo els doni de menjar i beure trencaven el silenci i em miraven com dient: *"-Seràs tu qui ens alimentarà i ens farem mútua companyia a partir d'ara?. No nois –els vaig respondre-, només hi vindré de passada i ja veurem què serà de la casa"…*

La casa és una casa senzilla, de família humil, força semblant a moltes de les típiques cases de pagès d'un poble qualsevol del Pla d' Urgell, que es composaven:

-D'una **planta baixa, amb entrada a peu de carrer,** on es guardaven les bicicletes i les motos. Posteriorment, a mida que van anar desapareixent els animals, es va anar fent lloc pels tractors i pels cotxes que poc a poc van anar arribant. Les plantes baixes servien també per guardar-hi algunes eines i era el lloc d'entrada dels animals que cada família tenia per conrear la terra i que menava a l'estable i a un corral que hi havia a la part posterior on s'hi

criaven gallines, conills, algun porc i potser algun altre animal per ajudar al sosteniment de l'economia familiar, no massa boiant en aquells temps de la meva infantesa. També acostumava a haver-hi el pou de l'aigua que es bevia a cada cas quan encara no hi havia aigua corrent.

Un primer pis on s'hi feia pràcticament tota la vida familiar; a l'hivern al redós d'una estufa de llenya situada en molts cassos a la cuina –en el nostre cas era una *cuina econòmica* exactament igual a la de la foto- on, a més de cuinar i menjar, s'hi passaven les llargues vesprades d'hivern tot escoltant la ràdio, esgrunant pinyes de panís o triant les pedres dels fesols i dels cigrons que es posarien en remull i ens cruspiríem l'endemà amb un tros de cansalada del porc que s'havia matat, confitat i que ens alimentaria al llarg de l'any. A les nits d'estiu es feia encara molta vida al carrer. A les llargues tardes de primavera o d'estiu les dones cosien a l'ombra tot fent rotllana i esperant que arribés la marinada i refresqués una mica les xafogoses tardes d'aquesta plana xardorosa. i passant revista a tot allò que hagués passat –o no- al poble. La tertúlia s'allargava fins a la nit, hora en què s'hi afegien alguns homes quan ja havien tornat de les feines del camp. Eren moments de descans i d'animada tertúlia, mentre els nens corríem i jugàvem enmig d'un carrer on encara no hi passaven gaires cotxes.

En **un segon pis** hi havia inevitablement **les golfes,** on s'hi guardava entre la pols i les teranyines les coses que no servien, el gra per alimentar les bèsties, les tomaques de penjar i alguna altra fruita de l'hort, les tines d'oli d'oliva i els resultats saborosos de la matança del porc. Allà s'hi podien trobar ben penjats i afilerats en una bona formació els pernills, les llonganisses, els xoriços, les botifarres blanques i negres, els bulls… Ah!… i les tupines amb els confitats de llonganissa i costella de porc. A casa nostra també hi ha una petita terrassa on, de petits hi jugàvem i on hi podíem prendre el sol i l'aire.

Mentre ahir passejava sol i pensatiu per la casa i remenava algun calaix d'algun armari vell que hi han deixat i m'emmirallava en algun mirall polsós i picat pels anys, pensava en tot el que s'hi ha viscut dins de les quatre parets de qualsevol casa. Moltes alegries i moltes penes. Moltes preocupacions, molts projectes il·il·lusionants i més d'una frustració íntima i silenciosa; llàgrimes i rialles ben barrejades; dies grisos i dies lluminosos. La vida personal i familiar de moltes generacions, en alguns cassos, queda discretament guardada dins de les cases i oblidada lentament amb el temps que tot ho pot i ho esborra. Pensava com la vida de cadascú és exactament la suma de totes aquestes realitats, sense poder-nos-en estalviar, encara que vulguem, cap d'elles; van arribant indefectiblement quan el destí –o qui sigui- ho designa arbitràriament. I el pitjor és que no sabem mai quan ens tocarà cada cosa, ni en l'ordre en què vindran, ni si serà el moment més adequat o més impropi per entomar-les. El cas és que arriben i tant de bo siguem prou savis com per saber-ne trobat en cadascuna la seva lliçó vital.

Mirava retrospectivament la vida dels pares, dels padrins, dels germans, la meva pròpia vida, amb tots els canvis i mudances que hem anat fent tots plegats. Palplantat davant aquell mirall opac -que reflectia al seu torn un altre munt de miralls- pensava en aquesta altra altra mudança que està a punt de produir-se en nosaltres aviat. Si Déu vol i res no es torç, d'aquí a uns mesos ens n'anirem a viure al poble, tot i que no pas en aquesta casa pairal una mica massa atrotinada. Una vegada jubilats, hem pensat que pot ser una bona experiència començar un altre tipus de vida –encara més calma i més tranquil·la-, cuidant un petit hort i fent vida de poble. Per fortuna no sóc com alguns pixapins a qui molesten els cants dels galls o el so de les campanes…

Jaume Pubill Gamisans
http://www.paginesviscudes.com/la-casa-pairal/

Recull de pàgines viscudes de l'any 2015

Sota la capçalera de “Pàgines viscudes” hi ha una iniciativa digital sense cap afany de lucre, que vol sumar-se a la veu dels més grans a l’espai web del nostre país. Som un petit grup de gent que ens hem proposat omplir la xarxa d’històries viscudes fa una bona colla d’anys. Pensem que el coneixement col·lectiu es construeix des del bagatge individual i creiem que el comentari o l’anècdota més senzilla viscuda per una persona, pot ser enriquidora per una altra que li ve al darrera. Els creadors i administradors d’aquest blog som, senzillament, uns entusiastes de la veu de l’experiència i volem que els relats personals dels més grans de casa nostra, siguin vistos i comentats per molta gent de llocs i edats diferents. Creiem en l’envelliment actiu i volem estendre al sol, la saviesa endormiscada als sofàs de les nostres llars.

PDF generated February 20, 2016 by Kalin's PDF Creation Station WordPress plugin